

AVFALLSHANTERINGSPLAN SÄBYVIKENS MARINA

2014-05-28

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
1.1	Behov av avfallshanteringsplan	3
1.2	Krav på avfallshanteringsplan.....	3
1.3	Process för framtagande av planen.....	3
1.4	Förvaltning av planen.....	4
	Uppföljning	4
	Revidering.....	4
2	Avfallshanteringsplan	4
2.1	Övergripande uppgifter om Säbyvikens marina	4
2.2	Avfallsslag som omfattas av planen	5
2.3	Mottagningsanordningar	6
2.4	Avfallsmängder	8
2.5	Information och kommunikation	8
2.6	Planerade åtgärder	9
	Utökad källsortering	9
	Förbättrad mottagning av farligt avfall	10
	Förbättrat statistikunderlag för olika avfallsslag.....	10
	Informationsmaterial	10
	Toalettavfall.....	10
	Tvättanordning för båtar.....	10
2.7	Framtida förändringar av betydelse för avfallshanteringen	11
	Planerad utbyggnad.....	11
3	Referenser.....	11

1 Inledning

1.1 Behov av avfallshanteringsplan

Hamnar för fritidsbåtar ska kunna ta emot avfall från de fritidsbåtar som använder hamnen. Behovet av att lämna avfall ska styra omfattningen och utformningen av mottagningsanordningarna. Om de fritidsbåtsägare som använder hamnen har behov av att lämna ifrån sig sorterat avfall för återvinning, miljöfarligt avfall och toalettavfall ska hamnen kunna ta mot sådant avfall.

För att säkerställa en god avfallshantering är fritidsbåtshamnar skyldiga att upprätta en avfallshanteringsplan med det innehåll som anges i *Sjöfartsverkets föreskrifter om mottagning av avfall från fritidsbåtar*, SJÖFS 2001:13. Syftet med planen är att säkerställa att det finns mottagningsanordningar som tillgodoser behovet av avfallslämning för de båtar som normalt anlöper hamnen. Det inkluderar alltså både besökande båtgäster och båtägare som är hemmahörande i hamnen.

Avfallshanteringsplanen får utarbetas på regional nivå men behovet av och tillgången till mottagningsanordningar ska specificeras för varje enskild fritidsbåtshamn. Som en del i sin egenkontroll har Säbyvikens marina valt att ha en egen avfallshanteringsplan.

Avfallshanteringsplanen beskriver marinans nuvarande avfallshantering. Den fungerar också som ett måldokument för planerade förändringar av hanteringen samt som ett underlag i kommunikation med båtägare och andra berörda.

1.2 Krav på avfallshanteringsplan

Enligt Sjöfartsverkets föreskrifter om mottagning av avfall från fritidsbåtar (4 kap. 5§ SJÖFS 2001:13) ska följande uppgifter ingå i en avfallshanteringsplan:

1. Fritidsbåtshamnens namn och adress samt vem som är utsedd att genomföra avfallshanteringsplanen.
2. Antal fritidsbåtar som är hemmahörande i hamnen och uppskattat antal fritidsbåtar som kommer att gästa hamnen per år.
3. Uppskattning av den mängd och slag av avfall som kommer att tas emot per år från de fritidsbåtar som använder hamnen och underlaget för uppskattningen. Hänsyn skall tas till framtida förändringar av mängd och typ av avfall som kommer att tas emot.
4. Beskrivning av mottagningsanordningarna, vilket slag av avfall de är avsedda för och hur stor kapacitet de har.
5. En karta eller skiss som visar var mottagningsanordningarna för de respektive avfallsslagen är belägna i fritidsbåtshamnen.
6. Vilken kommun eller vilket företag som tar emot eller transporterar bort avfallet.
7. Hur fritidsbåtshamnens nyttjare underrättas om hamnens mottagningsanordningar och hur fortlöpande samråd sker med fritidsbåtshamnens nyttjare och andra berörda parter.
8. Vilka åtgärder som har vidtagits för att förenkla avfallslämningen från de fritidsbåtar som anlöper fritidsbåtshamnen.

1.3 Process för framtagande av planen

Avfallshanteringsplanen har tagits fram på uppdrag av marinans ägare med hjälp av konsultföretaget Tyréns AB. Uppgifter om avfallsmängder har erhållits från Roslagsvatten AB som ansvarar för hämtning av hushållsavfallet, samt från Ragn-Sells AB som har anlåtats av

marinan för omhändertagandet av farligt avfall. För vissa avfallsslag har mängduppskattningar gjorts av marinan.

I samband med upprättandet av avfallshanteringsplanen har samråd skett med Österåkers kommun och Roslagsvatten.

1.4 Förvaltning av planen

Uppföljning

De åtgärder som tas upp i planen finns inlagda i den handlingsplan som är en del av Säbyvikens marinas miljöprogram. Handlingsplanen kommer att följas upp årligen.

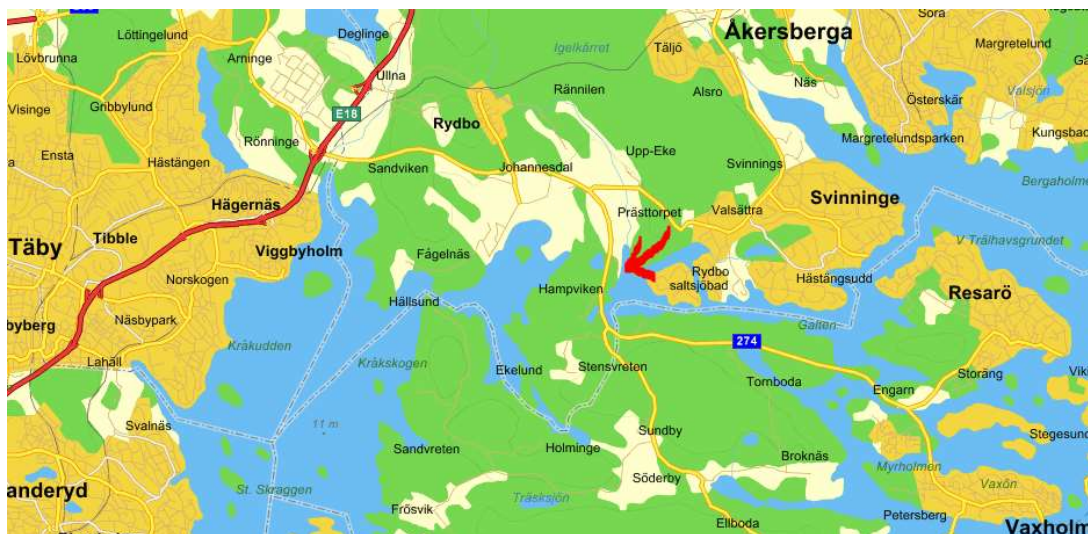
Revidering

Enligt 6 §, 4 kap. SJÖFS 2001:13 ska avfallshanteringsplanen revideras med högst tre års mellanrum eller så snart fritidsbåtarnas behov av att lämna avfall till fritidsbåtshamnen väsentligen förändras. Denna plan kommer att revideras senast under första halvåret 2017.

2 Avfallshanteringsplan

2.1 Övergripande uppgifter om Säbyvikens marina

Säbyvikens marina ligger i Österåkers kommun i nordöstra Stockholm, ungefär tre mil från centrala Stockholm, se Figur 1.

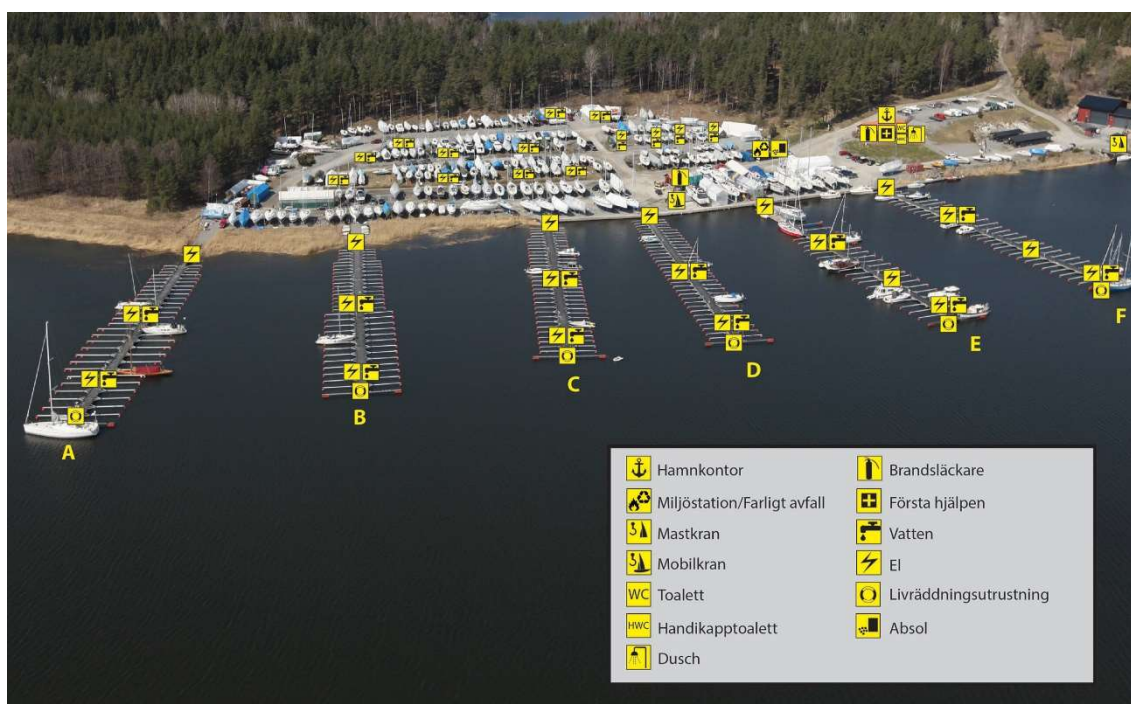
Figur 1. Röd pil visar Säbyvikens marina. Källa eniro.se.

Marinan anlades på 1970-talet och drivs sedan tidigt 90-tal av Wasatornet AB. Idag tillhandahålls ungefär 350 sommarplatser och 330 vinteruppställningsplatser utomhus, vilka till stor del uppehålls av segelbåtar. Det sker i stort sett ingen upptagning och sjösättning av andra båtar än de som ligger i hamnen på sommarplats. Hyresgästerna hanterar själva tvättning, underhåll och bottenmålning av sina båtar.

Nedan sammanfattas de övergripande uppgifterna om Säbyvikens marina.

Hamnens/klubbens namn:	Säbyvikens marina
Postadress:	Rydboholms gård, 184 94 Åkersberga

Hamnens lokalisering:	Säbyviken, i anslutning till väg 274 mot Vaxholm.
Antal hemmahamnsbåtar:	Omkring 350 stycken fördelat på sex stycken bryggor.
Antal gästplatser:	Vanligtvis inga gästande båtar, men ca fyra gästplatser kan erbjudas.
Antal vinteruppläggningsplatser:	Omkring 330 stycken.
Uppgiftslämnare:	Hamnkaptен Jonas Holmgren. Tel. 070-523 23 09, e-post hamnkontoret@marinan.eu
Ansvarig för genomförande och å-jourhållning av planen:	Hamnkaptен Jonas Holmgren

Figur 2. Översiktsskarta för Säbyvikens marina, som anger var på området faciliteter, miljöstation och hjälpmedel finns utplacerade.

2.2 Avfallsslag som omfattas av planen

Avfallshanteringsplanen omfattar det avfall som uppkommer som en direkt eller indirekt följd av båtägarnas aktiviteter. Nedan listas de avfallsslag som kan uppkomma i större eller mindre omfattning.

- Hushållsavfall**
 Avfall som kommer från hushåll samt därmed jämförligt avfall från annan verksamhet (SFS 1998:808). Hit räknas avfall som uppkommer av att människor vistas på en plats. I detta sammanhang avses den vanliga soppåsen. Det kommunala bolaget Roslagsvatten har ansvar för att hämta och behandla avfallet.
- Grovavfall**
 Sådant hushållsavfall som är tungt eller skrymmande, eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i vanliga soppåsen.

- **Farligt avfall**
Ett ämne eller ett föremål som är markerat med en * i bilaga 4 i avfallsförordningen (2011:927) eller som omfattas av föreskrifter meddelade med stöd av § 12 i avfallsförordningen.
Exempel på farligt avfall som kan uppkomma i en småbåtshamn är exempelvis färgrester, spillolja (mineral-, smörj- och motoroljor), lösningsmedel och glykol.
- **Batterier**
Det kan vara blybatterier i form av startbatterier samt småbatterier. Dessa hanteras var för sig. Omfattas av så kallat producentansvar, vilket innebär att man inte behöver betala något för behandling av avfallet när man får det hämtat.
- **Elavfall**
Elektriska och elektroniska produkter som blivit avfall. Kan vara kasserad elutrustning som till exempel GPS och radiomottagare. De flesta former av elavfall omfattas av så kallat producentansvar, vilket innebär att man inte behöver betala något för behandling av avfallet när man får det hämtat.
- **Ljuskällor**
Räknas som en form av elavfall. Kan vara glödlampor, lågenergilampor och lysrör. Omfattas av så kallat producentansvar, vilket innebär att man inte behöver betala något för behandling av avfallet när man får det hämtat.
- **Förpackningar och tidningar**
Förpackningar i materialen glas (färgat och ofärgat), plast, metall och papp. Omfattas av så kallat producentansvar, vilket innebär att man inte behöver betala något för behandling av avfallet när man får det hämtat. De fraktioner som det blir små mängder av kan hanteras ihop med det vanliga hushållsavfallet i "soppåsen".
- **Toalettavfall**
Toalettavfall som uppkommit vid användning av fritidsbåtarna. Omfattar allt utsläpp av avloppsvatten och annat avfall från varje toalett eller urinoar, även porta potti. Tömning av toalettavfall från hink, potta eller liknande omfattas inte av definitionen av toalettavfall.

2.3 Mottagningsanordningar

Marinans miljöstation för avlämning av hushållsavfall, farligt avfall, elavfall och startbatterier ligger längs med marinans ankomstväg, se **Fel! Hittar inte referenskälla.** figur 3 och Figur 34.

Figur 3. Marinans miljöstation.

På miljöstationen finns idag möjlighet att lämna hushållsavfall, farligt avfall, startbatterier, småbatterier och elavfall. Farligt avfall såsom spilloljor och lösningsmedel lämnas i en mottagningsanordning med invallning hantering av eventuellt spill, se Figur 4.

Figur 4. Mottagningsanordning för spilloljor och lösningsmedel.

I Figur 5 visas miljöstationens 6 kbm container för hushållsavfall samt behållare för startbatterier.

Figur 5. Container för hushållsavfall och behållare för startbatterier.

2.4 Avfallsmängder

Marinans avfallsmängder redovisas i **Tabell 1**. Mängderna för farligt avfall baseras på underlag för 2012 och 2013.

Avfallsslag	Mottagningsanordning	Årlig mängd	Hämtas av
Hushållsavfall	Container, 6 kbm	Tömning varannan vecka	Reno Norden på uppdrag av Roslagsvatten
Spillolja	200-litersfat i miljöstation	Ca 1000 kg	Reno Norden
Aerosoler (sprayburkar)	Fat i miljöstation	Ca 30 kg	Reno Norden
Färgburkar	Fat i miljöstation	Ca 200 kg	Reno Norden
Olje- o bränslefilter	Fat i miljöstation	Ca 200 kg	Reno Norden
Glykolrester	Fat i miljöstation	Ca 60 kg	Reno Norden
Startbatterier	Tät batteribox	2400 kg	Reno Norden

Tabell 1. Årliga avfallsmängder.

2.5 Information och kommunikation

I marinans föreskrifter anges att allt avfall som inte har med båtförvaring att göra och/eller är hushållsavfall från båtanvändning ska tas om hand individuellt av båtägarna. I anslutning till Miljöstationen sitter även information om vad för avfall som marinan tar emot, se Figur 6.

Figur 6. Förteckning över avfall som tas emot på Säbyvikens marinas miljöstation. Till denna lista tillkommer även elavfall.

Fritidsbåtshamnen ska ansvara för att informera de som använder hamnen om hur avfall tas emot och vilka mottagningsanordningar som finns. Det framgår av Sjöfartsverkets föreskrift (SJÖFS 2001:13). Vad informationen ska innehålla och hur Säbyvikens marina hanterar detta framgår av **Tabell 2**.

Information	Kommentar
Karta eller skiss som visar var mottagningsanordningar är placerade för respektive avfallstyper.	Uppfylls. Nyframtagen karta enligt Figur 2 finns uppsatt på marinans anslagstavla.
Förteckning över de typer av avfall som normalt tas om hand.	Uppfylls. Lista finns vid miljöstationen, se Figur 6.
Beskrivning av hur avfallet ska lämnas.	Uppfylls. Anvisningar finns vid miljöstationen.
Kontaktperson för mer information om avfallsmottagning i fritidsbåtshamnen.	Uppfylls. Kontaktuppgifter finns till marinans hamnkaptan, Jonas Holmgren.

Tabell 2. Information om marinas avfallsmottagning och mottagningsanordningar i enighet med SJÖFS 2001:13.

Utöver anslag på marinan finns information om avfallshantering till hyresgästerna på marinans hemsida.

2.6 Planerade åtgärder

De planerade åtgärderna finns specificerade i den handlingsplan som är en del av Säbyvikens marinas miljöprogram. Där anges även tidplan och ansvarig för genomförande.

Utökad källsortering

- Erbjudna lämplig behållare för trasor och dylikt som riskerar att självantända. Klart mars 2016.
- Utredda behov för mottagning av ytterligare avfallsfraktioner, till exempel metallförpackningar och glasförpackningar. Klart mars 2015.

Förbättrad mottagning av farligt avfall

- Utöka kapaciteten på mottagningsanordningen för farligt avfall. Detta inkluderar en ökad kapacitet på invallningen/oljeträget för att säkerställa att oljefaten får plats under tak och i anslutning till en invallningsanordning. Pågående projekt, nya bilder kommer när detta är färdigställt. Beräknas klart dec 2016.

Förbättrat statistikunderlag för olika avfallsslag

- Underlätta planering och uppföljning genom att kontinuerligt samla in statistik om de avfallsmängder som årligen tas emot på marinan.

Informationsmaterial

Följande informationsmaterial kommer att tas fram:

- Exempelbilder på avfall för respektive avfallskärl för att underlätta avlämning av avfall.
- Lista på vanligt förekommande farligt avfall så inga tvivel råder om vad som är farligt avfall och inte.
- Information om förbudet att släppa ut toalettavfall till sjöss i alla vattendrag från och med 2015.
- Information om vad för avfall som ska sorteras på marinan.
- Information om möjligheten att konvertera tank till landtömningslösning istället för havstömningslösning.

Toalettavfall

Från och med 1 april 2015 införs förbud mot att släppa ut toalettavfall från fritidsbåtar i hav, sjöar och inre vattendrag. Förbudet omfattar svenskt sjöterritorium i sin helhet och gäller alla fritidsbåtar förutom de som är K-märkta.

Förbudet påverkar Säbyvikens marina eftersom det kommer innebära ett ökat behov av lämning av toalettavfall i hamnen. Planerade åtgärder:

- Utredda teknisk lämpliga lösningar för mottagning av toalettavfall från tankar och uppsamlingskärl. Här ingår till exempel att utreda möjligheten att samla in toalettavfall på varje bryggnock eller förlägga en avloppsflotte, samt möjligheten att införa kommunalt VA eller installera en sluten uppsamlingstank för tömning med slamsugningsbil.
- Inleda samråd med tillsynsmyndigheten kring tillvägagångssätt för hantering av toalettavfall.
- Ha en installerad och brukbar mottagningsanordning för toalettavfall till 2015.
- (Tömningsstation för toalettavfall driftsatt mars 2015)

Tvättanordning för båtar

I Havs- och vattenmyndighetens rapport 2012:10 *Båtbottentvättning av fritidsbåtar* anges följande skrivelse:

"För att minimera spridning av miljöfarliga ämnen rekommenderas att alla hamnar där båtar återkommande tas upp och tvättas installerar en lösning för båtbottentvättning som innebär att man kan omhänderta det miljöfarliga restavfall som tvättning genererar. Till båtbottentvätt räknas spolplatta, borsttvätt samt annan anordning avsedd för ändamålet att hålla båtbotten ren."

Restavfallet från spolplattor klassas som farligt avfall. För borsttvättar (så kallad "upp- och nervänd biltvätt") rekommenderas att endast skrovrena (omålade) båtar tvättas om uppsamlingsbassängen inte är ett slutet system. Om uppsamlingsbassängen är ett slutet system ska det avborstade materialet som samlas upp betraktas som farligt avfall.

Säbyvikens marina planerar följande aktiviteter avseende tvättanordningar för båtar:

- Utredda förutsättningarna och samråda med tillsynsmyndigheten om att installera en spolplatta med vattenrening. *Efter eventuell installation:*
  - Erbjuder regelbunden användning av spolplattan för båtar utan båtbottnfärg för renspolning av påväxtorganismer.
  - Avgiftsbelägga användning av spolplattan för båtar med båtbottnfärg. Gratis användning för båtar utan båtbottnfärg.
- Utredda förutsättningarna att installera en borsttvätt för att möjliggöra regelbunden rening för båtar utan båtbottnfärg.

2.7 Framtida förändringar av betydelse för avfallshanteringen

Planerad utbyggnad

Marinan är tänkt att byggas ut genom att utöka antalet bryggor i vattnet samt att bygga båthallar för vinterförvaring på land. Utbyggnaden kommer att medföra ytterligare drygt tvåhundra båtplatser utöver dagens 350 stycken, vilket i sin tur leder till att avfallsmängderna på marinan kommer öka. Planarbete för detta pågår.

3 Referenser

Havs och vattenmyndigheten, 2012. *Båtbottentvättning av fritidsbåtar – Riktlinjer augusti 2012*. Rapport 2012:10. Tillgänglig på:

https://www.havochvatten.se/download/18.b62dc9d13823fbe78c800015210/1348912840773/B%C3%A5tbottentv%C3%A4tt+HaV+rapport+2012_10.pdf

Ragn-Sells, 2012. Statistik, avfallsmängder. E-mail.

Roslagsvatten, 2012. Statistik, avfallsmängder. E-mail.

SFS 1998:808. *Miljöbalken*. Stockholm: Miljödepartementet

SFS 2011:927. Avfallsförordning. Stockholm: Miljödepartementet

SJÖFS 2001:13. *Sjöfartsverkets föreskrifter om mottagning av avfall från fritidsbåtar*.